

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Kesknädalal, 22. aprillil 1925. a.

VI. aastakäik.

Jalgpallimeeste murdmaajooksu võitis TJK.

Sport ja Kalev rahuldusid pealtvaatamisega.

Jalgpalliklassi tõstmiseks on jooks mõjuv tegur.

Jooksu harrastamisel on jalgpallisporti edus suur tähtsus, sellest hakatakse meil aegamööda aru saada. Ei aita mingid trikid ega tehnilised vigurdamised palliga, kui puudub mängul tempo, jooksukanvää, millel võivad vast tehnilised peensused täielt mõjule pääseda. Meil on ikka väljamaa treeneritelt oodatud mingit jalustrabavaid kunsttükke, otse toobiga pähevalatavat män-guuskust, kui aga treenerid on pannud mehi üldisi kehaharjutusi tegema,

jooksma ja ikka jälle jooksma, on iseteadvalt väljendatud, et sarnane treener olevat ajast maha jäänud. On jäädud ikka oma tarkuse juure, on palli keerutatud ja jalgu liputatud ja selle vilj on näha: treeningul veeretatakse palli küll kaunis libedalt, lüüakse värava pihtagi õige tabavalt, kuid võistlusel sulab nagu see oskus kõik kokku. Jääb ikka veidi midagi puudu, ikka on vastaskaitsja pahandavalt oma jalaga vahel, harjutuste summkindel löök ei õnnestu ja otse ideaalselt antud söödu röövib vastase poolkaitsja. Ikka ja ikka jääb natukene puudu, et edu saavutada. Jalgpallimehed on sagedasti hämmastunud — olla klass vastastest tehniliselt kõrgemal ja ikka kaotada! See on saatulik mittevedamine!

Kõrvalseisjad pealtvaatajad on aga selle ebaõnnestamise põhjuse vist juba ammu lahendanud, nüüd hakkavad jalgpallimehed ise ka seda mõistma, põhjuseks on väheldane liikuvus, teiste sõnadega, nõrk jooks ja väike vastupidavus. Sellest on tingitud, et lõpmatud väravashansid kasutamata jäävad ja rammetu jalg palli õigesse kohta ei suuda juhtida.

On tähelepanu väärt, et nüüd noored meeskonnad, need, kes püüavad klassi tõusta, suurt rõhku jooksu harjutamise peale on hakanud panema, kuna vanemad „pallikunstnikud“ nende püüdeid skeptili-

TJK jalgpallimeeste võidukas murdmaameeskond.

E. Spordilehe foto.

Vasakult paremale: Lagriküll, Bachmann, Helmser, Tomingas (võitja), Allik, Tomson, Janson, Vinkel, Oberveltgut, Aljas, Norell, Kilmberg, Viikberg.

E. Spordilehe foto.

Jooksu võitja Tomingas finishis.

se muigega pealt vaatavad. TJK-l on vaidlematult suured teened sel alal ja läinud pühapäeval tema poolt korraldatud murdmaajooks, mis väljapandud rändava auhinna tõttu vist traditsiooniliselt korduvaks kujuneb, on otse põhipanewa tähtsusega sündmus. Ettevõtte väärrib kõigi nende sümpaatia, keda meie jalgpalli praegune madal tasapind ja jõuetu mäng ei rahulda.

Koomilise maiguga vahejuhtumiseks jooksu korraldamisel on, et TJK jalgpalliliidult jooksuks luba paludes on saanud soovitusel selles asjas Ekraveliidu poole pöörata. Kuna see aga tehniliselt võimata oli, tuli TJK-l jooksu ainult oma jõududega korraldada. Nähtavasti peab ka jalgpalliliit jooksu jalgpallimeestele üleliigseks.

Võistlusele enesele oli kogunud 3½ meeskonda: Tallinna jalgpalliklubi, Kalevipojad ja Riigiteenijate spordiühing täies koosseisus ja Võitleja 5 mehega. Paar inimest tegid veel jooksu väljaspool võistlust kaasa, nii et stardist, Spordi väljalt, üldse 43 võistlejat lahkus.

Võistlejatele teed juhatama asub TJK meeskonna treenerija maratonimees L o s s m a n, kes tüsedatempo sisse võtab, kuna tema selja taga tumeda müdinaga jalgpallimehed rüselades jalgadele valu annavad. Tänavatel kujuneb juba pikk anivoor, esigrupp on väle ja jooksuvõimas, tagumised tulevad raskema sõr-giga. Vedama asub Tomingas, TJK., tema järel on näha tuntud Spordi jooksjat Sinkeli, nüüd Riigiteenijate ühing, Räästast, Kalevipojad, ja teisi nooremaid nägusid, kes õige energiliselt asja võtavad. Igalpool tänavatel on palju huvitatuid pealtvaatajaid, samuti on neid näha heinamaalgi, mida mööda jooks peasjalikult läheb. Jooks võib olla umbes 6

(Järg 2. leheküljel.)

Lihavõtte kiri Berliinist.

(E. Spordilehe Saksa kaastööliselt).

Ülitoredad lihavõtte ilmad ajasid sajatuhande berliinlased jalule. Päril võimatuks muutus läbipääsemine käidavates linnajagudes, iseäranis aga raudteel ja teistel liikumisabinõudel. Juba vara hommikuti algas linnast väljarännak raudteega linna ümbrusesse; piletite sabad muutusid poole tunnilisteks, rongile pääsemiseks pidid ootama aga vahetundide kaupa.

Ilusate ilmade tõttu oli igalpool spordiväljadel elav tegevus. Pühad möödusid jalgpallivõistluste tähe all. Küllaliseks oli Berliinis inglise asjaarmastajate parim jalgpallimeeskond Corinthians. Ta on isegi ilmakuulus, sest ta on kogu Inglismaa parematest asjaarmastajatest jalgpallimeestest kokku seatud. Corinthians mängis Berliini Tennis-Borussia vastu teisel pühapäeval. Esimesel poolajal põmnutas Borussia esimese värava enese kasuks, natuke enne poolaega tegi Corinthians selle küll tasa, kuid teisel poolajal ei suutnud Corinthians siiski oma kehalise tugevuse peale vaatamata võitu saavutada, nii et mäng 1:1 viigi peale jäi. Pealtvaatajaid oli 20.000.

Esimesel pühapäeval mängis Corinthians Hamburgis, kust ta võidu 4:1 kaasa võttis.

Suureks sportlaseks uudiseks ja tõmbenumbriks olid pühapäeval Berliinis Staakeni aerodroomil lennukite sportlased lennud. Otse ilmestama peab, milliseid peadpööritavaid saltosid küll lennukil ära ei tehta. Kirjeldan neid üksikuid numbreid natuke pikemalt.

Lennupäev avati kõikide lennukite kogulennuga. Neid oli 10 tükki. Ilusas aneparves liuglesid nad säravate päikese kiirte all õhus sinna-tänna, lennates kõiksugu kombinatsioonide. Järgmisena kanti ette lennukil kotiõngitsemine. Kahe 10 meetri kõrguse tulba vahele riputati üks nööri üles, ning selle nööri ühes külge kinnitatud kotikesega pidi aeroplaanilt teine kaasasõitja ankrul abil üles õngitsema. See polegi kiire sõidu ajal nii lihtne ülesanne. Kuid 3—4 lennukit täitsid selle ülesande esimesel lennul kohe.

Toreda numbrina oli lennukilt hüppavarjuga mahahüppamine. Otse õudne tunne tekib, kui inimene poolkilomeetri kõrgusel õhus kõlgub. Massist käis tuksa-

tus läbi, kui hüppaja 610 meetri kõrguselt lennukilt ära hüppas, nõõridega hüppavarju külge seotud. Muudkui kõlgub aga tuule käes sinna-tänna. Vaatasin ärahüppe ajal kella, läks just 5 minutit, kui mehe jalad maasse puutusid. Seda nalja korrati veel madalamast kõrgusest. Ühes sellega oli publikumi poolt kõrguse hindamine määratud. Pidi hüppaja ärahüppe ajal aeroplaani kõrgus ära arvatama. Arvasin ka 500 mtr., oli aga 610 mtr. — võta näpust — saatus ei määranud mulle tasuta lendu Hamburgi ja tagasi.

Ka peeti aeroplaanidel „jahiti“. Jänes-tekts olid õhu ballooneid. Neid lasti ühevõrriliselt 5 tükki õhku ja 10 minuti jooksul kõige rohkem pistoliga puruks lasknud või propelleriga puruks sõitnud aeroplaan tuli võitjaks. Üks sõitis isegi korraga kaks tükki propelleriga puruks. Publik rõkkas lõbust, kui aeroplaan kullina õhust „jänesele“ peale sõita tahtes aga mööda sõitis.

Osavussõidus sai toredaid saltosid näha. „Looping“ — nii nimetatakse ring, mille aeroplaan õhus teeb, või teise sõnaga „salto“ — täieline ring õhus. Ka saab aeroplaan oma pikuti telje ümber keerleda, ning püsti peapeal seistes samuti pikkuse telje ümber keerleda. Risti ja pikuti telje ümber keerlemine korraga on iseäranis raske asi, kuid õhus näis ta nalja asi olevat — aeroplaan keerles kuu kera. Samuti võib aeroplaan üht külge pidi õhust alla tulla 180° all või kivi moodi maha kukkuda, et jälle vuhiti kõrgele õhumerde kaduda. Need on tõesti seisukorrad ja poosid, mis ülisuurt tähelepanu lendajalt ja täielikku seisukorra valitsemast nõuavad.

Üldse on Saksa lendurid tähelepandavaid edusamme lennuosavuses teinud, kui see mõni aasta tagasi oli.

Muist sportlastest siinmestest oleks siin nimetada veel jalgrattavõistlusi, mootoritaga ajamisi, võiduajamisi, murdmaajooksu, käsipallimänge, basseiniujumisi jne. Igale poole jätkus vaatajaid, raha, sest Saksa majandus on jalule saamas, mis spordi arenemise peale oma mõju avaldamata ei jäta.

Berliinis, 14. IV. 25.

Sportlase tervitusega

A. Kalamees.

Eesti käsipalli esivõistluste lõpp.

Rakvere Kalev — Eesti meister võrkpalli 2. kl.

Ligi kolm kuud kestnud esivõistluste tsükkl, mille jooksul peetud 12 võistlustõhtu 37 võistlusega, leidis oma lõpuõhtu 18. apr., mis vastandina seni NMKÜ võimlas peetud õhtutele seekord korraldusele tuli Kalevi omas.

Viimased võistlused peeti võrkpalli 2. klassis maakondade meistrite Pärnu Vapruse, Rakvere Kalevi ja Tallinna Võitleja meeskondade vahel. Kahe esimese vaheline kohtamine tõi Rakvere Kalevi kerge võidu, kelle mängu iseloomustas kohati isegi üleliigsusse kalduv hoogsus, kuigi mängu tasapinna poolt mõlemad vastased õige lähedastena näisid. Võidu võlgneb Rakvere oma suuremale süüdistusele, mis peale 1. game'i võitmist 15:11 eriti esile tungis lõpugame'il 15:2. Vapruse paljasjalgsena esinenud meeskonnast on järgnevalks hooajaks siiski rohkem loota.

Lõpuvõistluses meistri nimemele kohtasid seega Rakvere Kalev Tallinna Võitlejaga. Esimesest võistlusest enam kogenud Kalev tõi lõpuvõistluseks esile kena surumismängu, kuid mille täielikkuse riisus tõstjate halvem vorm, kes sagedasti foul'e tegid. Kalevi vedamisel kestnud mängus pidi lõpuks kapituleeruma pühapäevase puhkeajast 5 mehega ja reservidega mängiv Võitleja meeskond just sellest, et ei suutnud täieliselt katta oma väljapoole, kuna üldine mäng neil isegi paremana osutus. Game'id Rakvere Kalevi kasuks 15:8 ja 15:12, mis tõi ta ka Eesti meistriks järgmises koosseisus: Lahti, Pelfeldt, Tamman, Lemberg, Stahlberg ja Priimann. Meistriks tulekuga 2. klassis pääsis Rakvere Kalev ühtlasi automaatselt 1. klassi, kuid et seal vähegi väärikselt esineda järgmisel hooajal tuleks tal tuntuvalt juure õppida ja täieneda.

Seega lõppesid esivõistlused andes lõpulikkult kõigis klassides järgmise järjekorra: võrkp. naistele — 1. Floora, 2. Kalev, 3. Sport; võrkp. 1. kl. 1. Sport, 2. Kalev, 3. Võitleja; võrkp. 2. kl. — 1. Rakv. Kalev, 2. Võitleja, 3. Vaprus; korvp. 1. kl. — 1. Sport, 2. Kalev, 3. NMKÜ ja korvp. 2. kl. — 1. Sport, 2. Võitleja, 3. Kalev. Nagu sellest näha, on Spordi käes tervelt 3 meistrinime, nii et teda ka parimaks käsipalliseltsiks võib pidada.

Jalgpallimeeste crossist.

(1. lehekülje järg.)

kilomeetrit pikk, sellest 4 kilomeetrit pehmel heinamaal ja 2 poristel tänavatel. Terrään on õige raske ja annab meestele tublisti tööd. Laid veega täidetud kraavid sunnivad vahel 3—4-meetrilisi hüppeid tegema. Mõnigi mees jääb tagapool otsas vahel seisma, tõmbab hinge ja käib natuke maad. Esigrupp aga lõhub maruliselt edasi, ka rea keskpaigas läheb võistlus ikka seda ägedamaks, mida rohkem jooks lõpusihile läheneb. Moodustuvad üksikud 3—5-mehelised rühmitused.

Ei ole veel poolt tundigi möödunud, kui lipuga vehkleva Lossmani punetav nagu juba Spordi aia väravas jälle nähtavale tuleb ja kogunud rahvarvu hõisates laietama lööb. Võitja läheneb. See on roheline särgiga Tomingas, veidi temast taga iselikeskis konkureerivad Räästas ja

Maasik. Tugeva aplausi all jõuavad mehed finishi. Nende järel hakkab saabuma ka teisi.

Esimesed kümme on: 1) Tomingas, TJK, 27 min. 20 sek.; 2) Räästas, Kalevi-pojad, 27.56; 3) Maasik, Riigiteenijate sp. üh., 28.02; 4) Slutski, Kalevi-pojad; 5) Kroon, Riigiteen. sp. üh.; 6) Roots, Võitleja; 7) Helmser, TJK; 8) Vinkel, TJK; 9) Läll, Kalevip.; 10) Allik, TJK.

Tomingas võitis suure kergusega; ei oleks liigne, kui mees vahel katsuks ka erijooksu võistlustel esineda, praeguse jooksu hea saavutus lubab talle väljavaateid 3000—5000 mtr.-il oletada.

Meeskondadest tuleb võitjaks TJK 245 punktiga Kalevi-poegade 192 ja Riigiteenijate 124 punkti ees. Auhinnaks omandab ta Kave šokoladivabriku poolt annetatud kauni pronkskuju. Jäädavaks omandamiseks tuleb tal seda veel tuleval aastal

kord kaitsta. Võitja meeskonna koosseis oli: Tomingas, Helmser, Vinkel, Allik, Oberveltthut, Tomson, Viikberg, Lagri-küll, Bachmann, Kokamägi ja Aljas.

Millesi

on tingitud mõne sportlase silma-
lõrkav edu?

šokoladi järjekindlast tarvitamiseks.

Uruguailased tulevad Eesile lähemale.

Uruguailased, kes praegu Hispaanias võistlevad, viibivad Euroopas veel mõne kuu. Hispaaniast pööravad nad Kesk-Euroopasse ja sealt jätkavad nad oma võistlusreisi Ida-Euroopasse — Eestile lähemale. Nimelt tulevad uruguailased Poola, kus neid tallinnlastele tuntud Varsavi meistermeeskond Polonia juun's kaheks võistluseks vastu võtab. Ettepanek võistlemiseks Poolas on tulnud uruguailaste eneste poolt ja Polonia on selle ettepaneku vastu võtnud uruguailaste tingimisi teadmata. Polon'a on valmis kõige suuremat rahalist ohvrit tooma, et kord uruguailaste vastu välja astuda.

Meie jalgpalliringkondades on kõneldud Eesti-Jugoslaavia ja koguni Eesti-Itaalia võistlustest, kuid uruguailaste toomine Poolast Läti kaudu Eesti — meie publikule kuningliku jalgpalli demonstratsiooniks — oleks tõeliselt suur ja ainuke sellenarnane shanss, mille õnnestumist jalgpalliliit võiks proovida.

TJK sõidab Riiga Läti meistri vastu.

25. apr. sõidab TIK saadud kutse järele Riiga, et seal 26. apr. Läti meistermeeskonna RFK (Riia jalgpalli klubi) vastu esineda. TIK meeskond sõidab 14-liikmeline, selles arvus reisirühina M. Miller.

Pidamisele tuleb võistlus TIK ja RFK vahel on järjekorra poolest kolmas: esimene võitis TIK 1923 a. Riias 3:1; teine 1924 a. Tallinnas lõppes 1:1.

Nõmme Kalju, uus 1. kl. jalgpallimeeskond.

Nõmme Kalju, uus 1. klassi meeskond, kavatses eeloleval hooajal esineda järgmise koosseisuga: väravas Kalkis: kaitses Suhanov ja Mikker; poolkaitses Võrgi, Kütt ja E. Strandberg; edurivis Kihlefeldt, Tammar, Nisevald, Sorik ja R. Strandberg. Meeskonna kapteniks on internatsionaal J. Kihlefeldt, kes hakkab mängima paremäärt, missugusel kohal ta läinud aastal linnavõistlusel Tallinn-Riia edukust näitas. Hooaja tegevuskavas näeb Kalju ette ühe Soome, ühe Leedu ja ühe Läti meeskonna vastuvõtmist Tallinnas.

Jugoslaavia — Eesti

vaheline maavõistlus jalgpallis jääb käesoleval aastal pidamata. Liidu juhatus esineb sooviavaldusega, et nimetatud maade rahvusmeeskondade esimene kohtamine oleks 1926. a.

Vahekohtunikkude kolleegium

pidas oma aastakoosolekut 21. aprillil. Koosolek võltas 2 tundi, mille jooksul mitmesuguseid jalgpallimängu juhtimisesse ja organisatsiooni puutuvaid küsimusi harutati. Juhatus valiti tagasi endises koosseisus. Uus juhatus on oma ametid jaotanud järgmiselt: esimees A. Mac Keabbin. 1. abi B. Abrams. 2. abi K. Bertram, sekr. O. Silber, abi A. Silber.

Inglise kiri.

1. klassis juhivad Westbromwich Albion. —
2. klassis kibedaim võistlus. — Shoti karika finaali.

(E. Spordilehe Inglise kaastöölisel).

Inglismaal peeti lihavõttepühil mitmes klassis tervelt 134 liigavõistlust, mille tõttu konkurentsi arenemine kiirelt edasi on läinud. Üksikutes klassides ei tulnud siiski olulisi muudatusi ette. Ainult 1. klassis sündis juhtimise vahetus, nimelt pääses Westbromwich Albion 1 punkti võrra Huddersfield Town'ist ette. Westbromwichil on 52 punkti 38 matshi kohta Huddersfieldi 51 punkti vastu 37 matshi kohta. Kolmas on Bolton Wanderers 48 p., 37 matshi; neljas Newcastle United 48 punkti, 40 matshi. Favoriidiks on ilkkagi Huddersfield Town, läinudaastane meister, kelle võimetesse avaldatakse kindlat usku. Tähelepanuväärset edukust on viimasel ajal näidanud Bolton. Tal on korda läinud oma väljal 15 matshi järjestikku võita. Uhe rekord!

Karika finalistidest kaotas Sheffield United Boltonile 1:3, kuna Cardiff City kindlalt võitis Aston Villa 2:1.

Kibedad võistlused käivad 2. klassis tõusu pärast 1. klassi. Mängitakse õhkkonnas, mis elektrist täidetud. Leicester City'l on 53 punkti 38 matshi kohta; Derby County'l 53 p. 39 m. kohta ja Manchester United'il 51 p. 38 m. kohta. Neljandal — Portsmouthil on ainult 44 punkti. Ühel neist esimestest kolmest tuleb jääda 2. klassi. Võistlus keeb olemasolu pärast. Viimati olid koos mõlemad juhtivad meeskonnad Leicester City ja Derby County. Võistlus lõppes 0:0. Oli 90 minutit suurimat pinevust. Suur kett dramaatilisi effekte, millest oleks jätkunud terveks hooajaks. Derby County'l oli suur shanss võita. Lõpuminutitel pääses Derby forvard Leicester'i backi vea tõttu läbi ja poolkaitsja sai läbitungijalt löögist takistada ainult fouliga. Antti 11-meetrit. Kuid hästi löödud palli püüdis väravavaht veel paremini. Publik sattus tõelisesse deliiriumi. Hulgald Leicester'i pooldajad tormasid väljale väravavaht Goddrichi kiigutama. See oli mälestusväärsem mäng, mida 2. klassis nähtud. Shoti karikavõistlused võitis Celtic, kes finaalis Dundee võitis 2:1. Sellega omas Celtic Shoti karika 11. korda. Senine karikarekord oli kümme korruga Queens Park'i käes. Pealvaajaid nüüdsele finaali Glasgow's oli 80.000.

— **Shveits** on pidanud 62 maavõistlust, millest on võitnud 19, viigile mänginud 12 ja kaotanud 31. Väravad 102:147.

— **Hollandi** on pidanud 76 maavõistlust, millest on võitnud 38, viigile mänginud 13 ja kaotanud 25. Väravad 185:161.

— **Rapid, Viin**, kaotas Praagas Sparta'le 1:5 ja Viktoria Zizkovile 1:2.

— **MTK, Budapest**, on Ungari esivõistlustel saanud uue kaotuse. Sügisel MTK-le 2:11 kaotanud FTC võitis nüüd 2:1.

— **Tigrarna**, Stokholmi kolme vähema seltsi koondus, on oma võistlusreisel kaotanud Belgias 0:2, 0:3, 1:2 ja Berliinis Kickers-Union S. C. C. vastu 3:4. Rootsi tiigrid (nimetus, mille nad saanud oma vöödilistest särkidest) võitsid ainult Stettinis, nimelt sealse linnameeskonna 2:1.

— **Real Union Irun**, Hispaania meistermeeskond, on Shveitsis võitnud Servette'i 1:0, Young Fellows'i 4:3, kuna matsh F. C. Berni vastu andis 3:3.

Kanarpik, Tallinna ping-pongi esivõistluste võitja.

Ping-pongi esivõistlused.

Uue spordiaala meister on Kanarpik, NMKÜ.

Ping-pong on õrn ja peen „näputöö“. Ta nõuab suurt meeleteravust ja osavust, kuid füüsilist jõudu pea mitte sugugi. Löögid sulgkerge pallile sünnivad ainult käe tõmbehoost ja peanumber löögil seisab mitmesuguste pöörlemiste andmisel pallile. Sellest juhtub, et vahel vastasel palli laual nina alt otse ära lipsab ja labidas tühja õhku kahmab, vahel jälle pall otse labidalt soovimatus suunas minema kargab. „Vintide“ andmine pallile ja sarnaste viiguritega tuleva palli vastulöömine on omapärane kunst, mis suurt harjutamist... ja ka andi nõuab.

Ping-pongi tehnika on suurelt sarnane lawn-tennisele, kuid läheb suuremale täiusele jõudes ka temast lahku. Seda peaaesjalikult racketi käsitamises. Tennis tarvitatakse nagu teada kahesuguseid lööke — fore-hand ja back-hand, ping-pongis püütakse racketi pinda mitte vahetada, püütakse ikka ühe poolega löüa. Sellest on tingitud omapärane racketi hoidmise viis. See garanteerib ka suurema edu ülikiirel palli liikumisel. Sarnast täielikku ping-pongi racketikäsitust võis märgata meistriks tulnud Kanarpikul, kuna Lasn ja teised tennisemehed tavalikku tennisekäsitust näitasid.

Esivõistlused ping-pongis olid üldiselt huvitavad ja arvukas ringkond asjatundjaid jälgis neid suure kiindumusega. On loota, et ping-pong meil lähemas tulevikus lugupeetavaks seltskondlikeks mänguks kujuneb.

Võistluste tehnilised tulemused olid:

Üksikmängus meestele tuli võitjaks Kanarpik, NMKÜ, lüües Lasni, Kalev, 2:6, 6:3, 6:3 ja 7:5. Viimane võitis kolmandakolmandatud Inglise, NMKÜ, 6:0 ja 6:0.

Üksikmängus naistele tuli hõlpsalt võitjaks pr. Tammann, Lawn-tennis ja hokkey-klubi, lüües oma partneri 6:0 ja 6:0.

Paarismängu võitsid Lasn — Pukk, Kalev, Hiip — Kleinbergi, Kalev, vastu 6:3, 6:1.

Handicap-võistlusel löi Lasn, Kalev, Treumanni, Sport, 6:3 ja 6:4. Kleinberg, Kalev, kaotas viimasele 2:6 ja 4:6.

Ringreis mööda kodumaa spordiseltse.

Sisemaal eesotsas Pärnu.

Parem maadleja ja sporditegelane N. Kurmann tegi hiljuti pikema ärireisi mööda kodumaa linnasid ja alevit, mil ta seal asuvaid spordiseltse külastas. Allpool avaldab ta sellelt sõidult saadud andmed ja tähelepanekud, mis spordi ja eriti raskejõustiku olukorda sisemaal valgustavad.

Narvas.

Noored jõud harjutamas. — Ka Noormägi uuesti energiliselt treeningus.

Narvas oli võimalus tutvuneda raskejõustiku harjutustega Narva Võitleja-s. Harjutusruum on seal küll väike, kuid muus on olud head. Kangi ümber on harjutusõhtutel askeldamas rida noori, kes head materjaali ilmutavad. Ilmarekordimees Noormägi ei olnud vahepeal kõige intensiivsemas treeningus, kuid on nüüd selle Eesti-Läti maavõistluse eel jälle üles võtnud. Maavõistlusel tahab Noormägi ise esineda sulgkaalus.

Rakveres.

Samuti tublilt noori. — Vanu harvanäha.

Rakveres viis käik sseesse Kalevi. Raskejõustiku harjutusruumiks on seal liivvälja garderoob. Harjutatakse maadlust ja tõstmist. Noori on harjutustel arvukalt, kuid nad rühivad täiesti omaette, sest Rakvere vanad vilunud mehed, kelleks on maadlejad Kruusenberg ja O. Steinberg, käivad harjutustel ainult harva.

Tartus.

Tartu järgneb poksis Tallinnale.

Tartus on sealsel Kalevil uued ruumid. Need on harjutuseks soodsad. Maadlusmatt on muudu korralik, kuid puudub riie peal. Raskejõustikku harrastavaid noori on rohkelt. Need võiks asjatundlikul ja energilisel juhtimisel Tartu jälle tõsta sellele tugevale seisukohale, mille Tartu praeguseks kaotanud. Vanadest maadlejatest on Volt ikka ja alati matil. Oli seal ka võimalus treeningu partneriks olla Voltille ja sulgkaalumehel Reimanniile.

Tartus viibimisel pidas Kalev parajasti noorte võistlusi maadluses, tõstmises ja poksis. Paremaks maadlejaks oli seal Reimann.

Peatada tuleb poksi juures, milles Tartu oma huviga selle vastu järgneb Tallinnale. Huvi poksi vastu on suur, kuid senise arenemise poolest on „noobli kunsti“ oskus Tartus alles algastmel. See on suurel määral tingitud ka hea juhataja puudumisest. Tartu tänavatel liikudes silmasin reklaami, et Tartus annab poksikursuseid „elukutseline Euroopa meister Sarmulin“. Nagu teada sain, olevat see mees ameti poolest varemalt olnud raamatukaupmees. Kalevi noortevõistlustel avanes ka võimalus „professoriga“ tutvuneda, kuna ta seal kohtunikuna tegutses. Võistluste matshid ise kujunesid väikseks kisklemiseks, mis „Euroopa meistri“ arvates olevatki „elegante kunst“. Õigeid lööke oli vähe näha. Esimesel võistluste päeval tuli ette ka 3 knock-outi. Kuid vastaste „knockamine“ sündis õige kummaliselt: kes kord juba

põrandal oli ja vaevalt pead oli suutnud tõsta, sellele anti uuesti, olgugi et üles-tõusja põrandast lahti ei olnud.

Iseenesest ilmutasid Tartu noored poksi- ja end küll energilistena ja asjast huvitatutena. Seda tõendas ka kogukas osavõtt võistlustest. Kuid, tuleb veel kord tähendada, mehed vajavad asjatundlikku juhatast.

Valgas.

Kohtamine ilmameister Neulandiga. — Valgas raskekaalu maadlejaid.

Valgas kohtasin tänaval tõsteilmameister Alfred Neulandiga. Sammusin ilmameistriga koos ta kauplusesse, kust edasi läksime Tall. Kalevi Valga osakonnaga tutvunema. Ruumid, mis asuvad Peetri tänaval, on kenad ja avavad. Igal osakonnal on oma ruum. Kuid juhatusel tuleks seal rohkem rõhku panna puhtuse peale.

Harjutusel puutus rõõmustavana silma raskekaalu maadlejaid, arvu poolest 3—4, kuna emaseitsil Tallinnas raskekaalumeestest puudus. Harjutustel näis keskekaalu maadleja Palm olevat lubav mees. Harjutus läheb hea energiaga. Seda tõendasid juba meeste hõõrutud otsaesised. See on tingitud matiride karmusest. Nimelt on matt valklastel kotiridest, millele saepuru alla pandud. Imestada on, et mehed sarnaste olude peale vaatamata järeljätmatult treeningus on. Pealinnas tuleb selle vastu hea mati, sooja dushi, massaaži ja treenerite juures mehi aga tihti meelitada.

On huvitav valklasi peatselt Tallinnas võistlemas iäha.

Võrus.

Tahetakse korraldada kursuseid.

Võrus on sealse Lembitu esimeheks endine Tartu maadleja Urb. Harjutuseks on matt ja kang, mis küll 1.-klassilised ei ole, kuid rahuldavad. Esimees avaldas soovi kursuste korraldamiseks, milleks jõudu ja osavõttu oleks. Kursustele juhataja saamise asjus tuleb teatavasti pöörata liidu poole.

Pärnus.

Pärnu omab paremaid harjutusvõimalusi sisemaal.

Pärnu Tervises on raskejõustiku harrastamine elav ja ka juha oma seniste saavutuste poolest on Pärnumaa raskejõustik õitsel. Nimetada on, et reisivatlaste järele otsustades Pärnu omab pare-

maid harjutusvõimalusi kogu sisemaa kohta. Matt on üks parematest Eestist. Harjutusel käijaid on arvukalt ja seda kõigil aladel.

Nii valmistavad Pärnu Tervise jalgpallimehed end protvintsi meistri tiitli võitmise vastu. Selle saavutamise tõttaks Pärnu ka 1. klassi meeskonnaga jalgpallilinnaks.

Teistest elavamas tegevuses olevatest seltsidest Pärnumaal on nimetada Sindi Kaljut ja Pärnu Vaprust.

Viljandis.

Elavama tegevuse alguse eel.

Viljandis tahetakse asjale uut elavust anda. Nüüdseks hooajaks alatakse kergejõustiku ja jalgpalliga, milles Viljandil väljavaateid edukuseks ei tohiks puududa, kuna Viljandil juba seni mõningaid rahuldavaid saavutusi olnud. Uue elu sissepühumisel oleks väärt tähelepanu pööramine ka raskejõustikule, mis Viljandis seni nõrgal jalal seisnud. Harjutuse võimalus oleks selleks, nagu kõneldi, ühelt sõjaväega.

Türil.

Türil valitseb jalgpall. — Juhtimine tüblides kätes.

Liikudes Türil oli seal võimalus näha tervelt kolmes kohas jalgpalli mängimist. Türi spordiring jätkab oma tegevust elavalt. Senistest jalgpallimeestest on terve rida sõjaväkke läinud, kuid noori on siiski küllaldaselt järel. Sissetuleku saamiseks on ring tänavu seni korraldanud kaks pidu ja kolmas tuleb peatselt pidamisele. Türi spordielu on algusest peale juhtinud M. Temp, kellel küllaldaselt nooruslikku energiat ja asja kallikspidamist. Väsimatult hoolitsetakse spordivälja eest, mida aast-aastalt järjest parandatud ja mitte üksi Järvamaal üks parematest on. Türi laste päämiseks spordialaks on ikka jalgpall, olgugi, et järjekindlalt ka hea osavõtuga kergejõustiku võistlusi korraldatakse.

Paides.

Kärt 39.-mt. ketast. — Spordivälja puudus.

Paides nägin kergejõustiku harjutusel Järvapoe gade st Kärti ja Altmanni. Mõõtsin ise nende treeningu tagajärgi, mis hooajal töötavad neilt senisest suuremat edukust. Nii heitis Kärt ketast 39,16 mt., kuna selle juures teised kaks visket olid ka üle 38 mt. Kuuli tagajärg oli 11,84 mt. Kärt, kes talvel raskejõustikku harrastanud, on nähtavalt jõudu juure võtnud, mille tagajärjeks ka ketta suurem lend.

Paidlased kurdavad kohase spordivälja puudumise üle. Sellest ei ole seni veel kuidagi üle saadud.

A.-S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

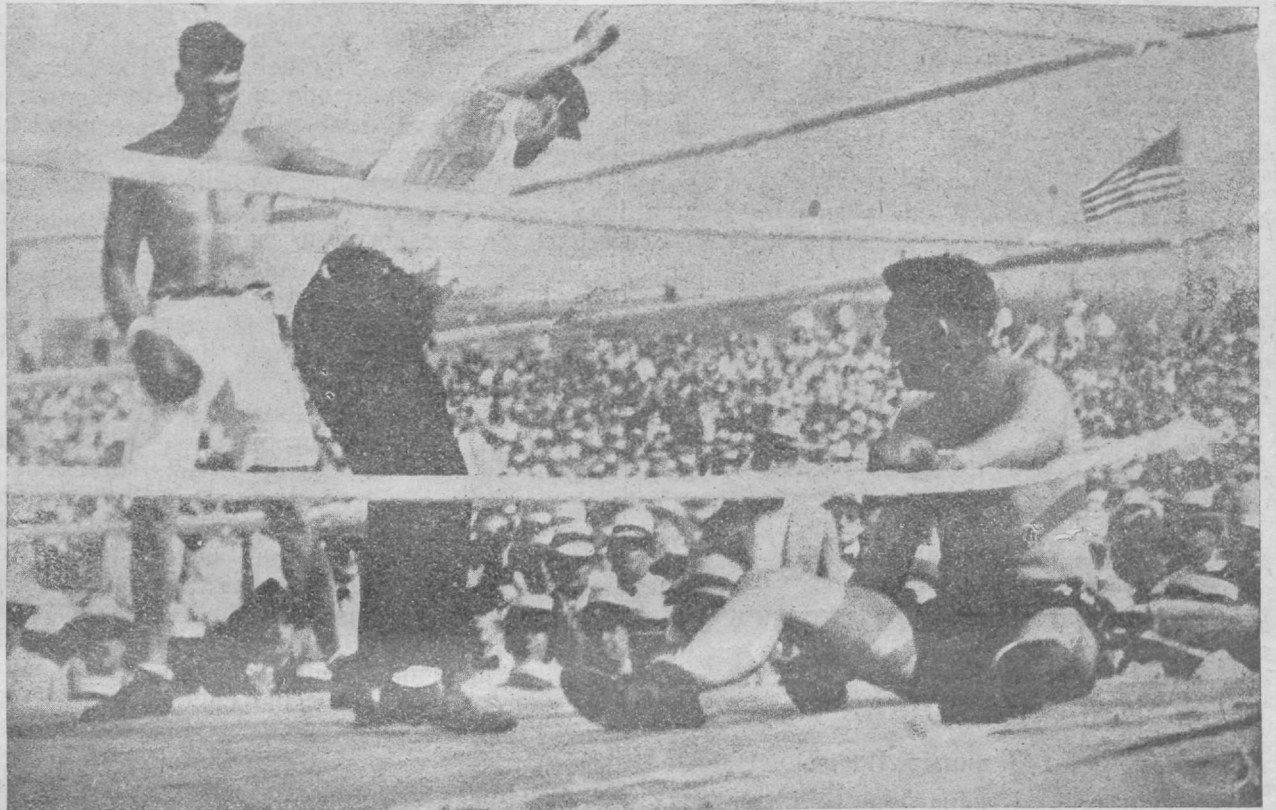
Telefon 1-87 ja 6-02. TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1.

Meie vabriku saadused on kõige odavamad ja nad on kõige paremad.

Piltidega hinnakirjad kõigile soovijatele saadetakse maksuta.

Esitaja Tallinnas: O/ü. „ESTO“, Pikk tän. 47. Telefon 10-20.

Kuidas saavutas Dempsey ilmameistri tiitli.

Dempsey võidab Jess Willardi 3. roundil knock-out.

Praegu on välismaade pok-sihuviliste ringkondades pae-vaküsimuseks raskekaalu ilmameistri tiitli saatus. Tema omistaja William Harrison, doksjanimiega Jack Dempsey, on oma loorberitel juba veidi laisaks jäänud, püüab matshidest põigelda ülisuure honoraari nõudmisega ja ei treneeri. Näib olevat, et tema kolikambrisse kraamimine on ainult aja küsimus. Jack sipleb suurelt armastuse paeltes, endist „Man Eater Jack'i (inimesesööjat Jack'i)“ on veel vaevalt tunda. Lisaks on ta oma manageri Kearns'iga tülli läinud ja tema asemele tahtnud astuda armulik teinepool, filmitäht Estelle Taylor. Kui aga naised hakkavad asju juhtima, ega sest siis suurt välja tule — on kõigiti tõenäolik, et varsti hiiglaneeger Harry Wills tema aujärjele pääseb.

Nüüd, kus Jacki karjäär sportlasena nähtavasti lõpul seisab, ei ole üleliigne tagasi

vaadata vast selle matshi peale, mis Dempsey ilmameistriks tõstis. See kaalu-kaas sündmus oli 4-dal juulikuul päeval 1919. aastal Toledo, Ohio osariigis. Dempsey attakeeris kogukat ilmameistri Jess Willardi, kes 5. aprillil 1915 oli Havannas purustanud 26-roundilises võistluses neegerilmameistri Jack Johnsoni. Peale seda peeti Willardi võimatuks meheks ja arvati, et talle niipea väärilist vastast ei tõuse. Kuid juba järgmise aasta märtsikuul suutis Frank Moran New Yorgis temaga 10 roundi otsustamatult võistelda. Willard kaotas matshiga oma aipaiste ja kui mõne aasta pärast Dempsey teda lõi, ei imestanud selle üle keegi, tema kadu oli oodatudki. Ka Willard ise ei pannud seda suuremat pahaks, ta oli küllalt jõukas mees, et ilma poksitagi elada.

Matsh Willardi ja Dempsey vahel oli siiski küllalt huvitav ja omapärane. Tema korraldajaks oli ikka vana Tex Rickard, kes sellest 450.000 dollari (umb. 180.000.000 Emk.) sisse võttis. Pealtvaatajaid oli 40.000. Fahrenheiti kraadiklaas näitas 115 piigalat sooja ja selles leilis hävitasid pealtvaatajad puudade viisi jäätist ja anumate viisi karastavaid jooke. Dempsey oli üldine favoriit.

Havanna kangelane kukub juba esimesel roundil.

Võistluse alates selgus kohe Dempsey ülekaal. Olgugi, et Willard temast 7 kg. raskem oli, puidus Willardil sarnane löögijõud, võistlusinn ja temperament, kui ta noorel partneril.

Willard tegi esimese löögi, see oli kaarlööki, mis riivas Dempsey pead. Selle tasu aga viimane kohe tugeva parema käe otselöögiga Willardi kehasse. Veidi aja pärast kordus sama lugu. Dempsey nina oli saanud kannatada, kuid selle tasu- sid õnnestunud löögid vastase kõhtu. Willard taganes nurka ja jättis ettevaatamatult hetkeks oma näo kaitseta. Kohe oli Dempsey haaklööki langenud Willardi

koonule ja see viis selle „seitsmeni“ põrandale. Oli selge, et Willard on löödud mees.

Tõustes jalgele, sadas teine haaklööki samasse ja Willard oli jälle groggy. Ta oli abitu, silmad klaasistused, suu oli ammuli ja pööras ennast sinna-tänna, kui otsides abi. Oli kindel, et püsti tõustes Dempsey talle kohe otsustava löögi oleks annud, kuid

gong päästis ilmameistri knock-out'ist.

Sel ajal, kui kohtunik luges lamava Willardi kohal, tõusis meeleolu publikus. Hulk entusiaste püüdis tungida juba lavale Dempseyd tervitama, kuid politsei tõrjus need. Müra oli nii suur, et kohtunik ei kuulnud gongi heli ja luges Willardi „out“. Publik arvas sedasama, samuti Willard ja Dempseygi, kes hakkas juba lavalt lahkuma. Tõsiolu selgumisel tõusis suur nurin.

Roundi vaheajal ei suutnud Willard enast välja puhata, kuid sellegipoolest ei saavutanud Dempsey enam nähtavat edu. Kord õnnestas Willardil isegi Dempseyd tabada vägeva otselöögiga, mis selle vastu nõõre virutas. Nüüd algas uus mürgel, kuid publiku poolehoid kaldus nüüd Willardile. Dempsey kogus aga kohe enese ja saatis Willardile vastutasuks terve löökide valingu. Need panid Willardi tuikuma. Vasaku käe otselöögiga sulgus Dempsey veel Willardi silma. Willard pidas siiski veel vastu.

Jess Willardj „Vaterloo“.

Kolmanda roundi alustas Dempsey jälle tüseda pealetungiga. Ta jagas hoope mõlema käega. Veri jooksis Willardi suust ojana, kuid ta tuikus ikka ühest clinch'ist teise. Ta andis isegi ühe uppercut'i Dempseyle, kuid see oli mõjutu. Viimane naeratas ainult ja tungis uuesti peale. Willard kukkus istukile ja kuulas nõõridest hoi-

des kohtuniku lugemist. Nüüd heitis Willardi sekundant käterätiku ringi. Kohtunik luges siiski kümneni. Dempsey kanti juubeldava rahva poolt ringist kätel. Uus ilmameister oli kroonitud.

Põhjamaa maadlusvõistlused

peeti Kopenhaagenis Soome, Rootsi, Norra ja Daani osavõtul. Tagajärjed: kärbeskaal — 1. Hansson, Rootsi; sulgkaal — 1. A. Ahlfors, Soome; kergekaal — 1. K. Vesterlund, Soome; keskkaal — 1. O. Bohm, Rootsi; poolraskekaal — 1. C. Vestergren, Rootsi; raskekaal — 1. E. Rosenqvist, Soome.

Üllatuseks oli olümpiavõitja Edvard Vesterlundi kaotus Eskilstuna mehele O. Bohmile.

Nõmme Kalju omavahelised maadlusvõistlused

peeti 18. aprillil Nõmmel 13 osavõtjaga 4 kehakaalus. Suurem osa maadlejaid omasid alles algtehnikat, välja arvatud Suhanov ja E. Pütsep (ilmameistri sugulane). Nimetatud on paremad maadlejad, iseäranis esimene, kes küll ettevaatamatuse tõttu kaotas Pihlakile, kuid siiski võistluste parim mees oli. Suhanov edaspidise järjekindla harjutusega võiks juba rahvuslistest maadlusvõistlustest osa võtta ja omaks seal ka kohti. Maadlusvõistluste üldtulenus oli: kärbeskaalus — 1. Loger, 2. Alt; sulgkaalus — 1. P. Pihlak, 2. Suhanov ja 3. Kidron; kergekaalus — 1. E. Pütsep, 2. Pünap, 3. Kangur; keskkaalus — 1. Nõmm, 2. Nisu ja 3. Kivistik.

Peale seda omas Pihlak Fr. Nummertini nimelise kärbes- ja sulgkaalu vahelise ja E. Pütsep A. Mirjami nimelise kerge- ja keskkaaluvahelise eriauhinna.

— Prantsuse Inglise rugby maavõistlus peeti Kolombi staadionis 35.000 pealtvaataja ees. Võistluse võitsid inglased napilt 13 : 11.

Originaalne võistlus
Floridas Ameerika naisujujate vahel.

Uruguailaste esimene kaotus Euroopas.

Olimpiavõitjate 3 matshi Bartseloonas.

Seni võitmatu Uruguai jalgpallimeeskond eeldas oma Hispaania sõidul väga õieti, et sealsed võistlused uruguailastele senistest kõige raskemateks kujunevad.

Esimene võistlus peeti Bartseloonas 11. aprillil. Vastastikkü käisid uruguailaste reservmeeskond ja F. C. Europa. Võistlus ei olnud suure tähtsusega ja pealtvaatajaid oli selle tõttu 4.000 ümber. Uruguai teisel meeskonnal tuli sel võistlusel alistuda F. C. Europa'le 0:1.

12. apr. teisel võistlusel esinesid uruguailased oma täies koosseisus F. C. Barcelona vastu. Võistlus lõppes 2:2, kuna poolajal Barcelona juhtis 1:0. Väravaid löid Barcelona eest mõlemad Samitier ja uruguailaste eest Urdinaran ja Scarone. Pealtvaatajaid oli 30.000.

Uruguailased on selle võistluse puhul avaldanud seletusena, et neil sel matshil tuli esimest korda mängida rohuta väljal, mis mõjuta ei jäänud. Teiseks sai Petrone vigastada ja tal tuli juba veerandtunni järele mängust lahkuda. Barcelona selle vastu vahetas aga oma meeskonnas tervelt 5 mängijat.

13. apr. tuli uruguailaste lüüasaamine. Nad esinesid täies koosseisus, peale eelmisel päeval kannatada saanud Petrone. Vastaseks oli Barcelona-Europa koondus, kes osutus uruguailaste esimeseks taltsutatajaks Euroopas 2 väravaga (Samitier, Sagi-Barba) 1 (Urdinaran) vastu. Esimesel poolajal näitasid hispaanlased splendiid mängu. Peale poolaega püüdsid uruguailased võistlust päästa toorevõitu mänguga ja sattusid selle juures vastolusse prantslasest vahekohtunikuga.

Hispaanlaste võidu võtsid 30.000 pealtvaatajat vastu joovastusega.

— **Berliini meistriks** on tulnud Hertha B.S.C. kes lõpumängul võitis Alemannia 3 : 2 (2:1).

— **1. F. C. Nürnberg** võitis oma kodulinnas Shevitsi meistri F. C. Zürich 1:0.

— **Rootsl es võistluste kevadine ring** on algamas. Praegu on esikohal kolm Göteborgi meeskonda Gais, Kamraterna ja Öergryte. Stockholm meister AIK (Allmänna Idrotts Klubben) asub viiendal kohal.

Corinthians,

Inglise parim amatöörmeeskond.

Inglise jalgpalliseltside seas on sarnaseid, kelle nimel on iseäralik heli ja mis isegi täiesti rippumatu on nende meeskondade seisust tabelil või ikarikavõistlustel. Nagu professionaalide seas sarnase väljapaistva koha omab Aston Villa, on selleks amatööride seas Corinthians.

Corinthians on amatöörmõtte suursugusamad repräsentandid, võitlejad ideelise nõude eest, mis kõlab: sport spordi pärast! Selle juures on nad kõrgelt arenenud teadusliku jalgpallimängu omajad, kes aastakümneid sammu jõudnud pidada oma kodumaa professionaalidega. Juba Corinthiansi nimi on Euroopas saanud täiuslikku sportlast väljendavaks mõisteks.

Asutatud enam kui 40 aasta eest Inglise jalgpalli tuntud juhtide poolt, on seltsil omapärane organisatsioon, mis maailmas seisab ainsana. Corinthians ei ole lihtsalt muud kui terve Inglismaa parimate amatööride lahtine ühendus. **Inglise amatöörile ei ole suuremat au, kui saada valitud Corinthiansi liikmeks.** Liikmeks astuda Corinthians'i nimelt ei saa. Aktiivliigete arv on piiratud 50-nega, mille tõttu valik liikmeks on terav ja valimise järele au vastavalt seda suurem.

Corinthians F. C. ei oma mänguvälja. Kõik mängud peetakse võoral või erapooletul väljal. Peale aktiivliigete on klubil veel eluaegsed liikmed, kes varemalt aktiivsed olnud või klubi juhtimisel suuri teeneid näidanud.

Klubi põhikirjas on omapärane punkt: „Liikmeks vastuvõtmisel sisseastumismaksu ei ole, liikmemaks ei tohi aga tõusta üle sisseastumismaksu suuruse.“ Seega ei ole Corinthians'il sisseastumise ega liikmemaksu.

Jalgpallimängu meetodid on tihedalt seotud Corinthians'iga. Nii on Corinthians'ilt pärit ka jalgpallimängu algmeetod — individualism, mis seisib iga mängija poolt ettevõetud lõputa dribblingus. Sellele järgnes „Kick and Rush“, löögi ja tormamise süsteem. Edasi tuli sisekolmiku mäng ja selle järele jõuti praegusele moodsale „Open Game“ mängule, milles mäng lahtine tervel liinil.

Kas Poola jalgpalli suur tõus?

Austria meeskondade nõrk esinemine Lembergis ja Varssavis.

Austria meeskondadel, kes pühade ajal välisreise tegid, on halvasti läinud. Austria lased kirjutavad selle kohta ise: „Amateure (Austria meistermeeskond) sai Varssavis, linnas, mis seni oli jalgpallis terra incognita, ainult suurima vaevaga nappe võite. Hakoah kaotas Lembergis ja Rapid sai kurja topeltkaotuse Praagas.“

Lembergis oli Hakoah esinemist Pogon'i vastu pealt vaatamas 10.000 inimest. Poolakad näitasid mängu, mida kodulinn oma meeskonnalt seni ei olnud näinud. Poolajaks juhtis Pogon 2:0, lõpuresultaat kujunes Pogoni võiduks 2:1. Peale võistlust tuli ette vahejuhtumisi, kus publikust taheti viinlastele kallale tungida. Selle tõttu ei tahtnud politsei esialgu lubada teist võistlust. Siiski saadi luba ja teine võistlus läks kõigiti korrektilt. Nüüd

Iga aasta kohtavad amatöörid professionaalidega „Charity Shieldi“ — heategevaks otstarbeks korraldatud mängul. Ühel sarnasel kohtamisel lõi Corinthians oma tolleaegse uue meetodiga professionaale kahekohalise väravaarvuga.

Nimetada on, et Corinthians jalgpalli määrustikus ei tunnista 11-meetri karistuslööki, kuna nad võimalikuks ei pea, et tõelised sportlased oma vastast tema poolt edu saavutamisel võiks ebafairilt takistada, millele järgneks 11-meetrit.

Corinthians'i aktiivsed mängijad startivad oma suurmeeskonna kõrval teistes amatöör- ja professionaalmeeskondades. Inglismaal on rohkelt leida amatööre võistlemas professionaalide meeskondades. Nii startib Howard B. Backer, Corinthians'i väravavaht, kellega oma suure kasvu poolest vast üksi Lohrmann võib võistelda, harilikult Londoni kuulsas profide meeskonnas Chelsea's. Backer on paljukordne Inglise internatsionaal ja selle juures ka Inglise kõrgushüppemeister ja hea sõudja. Suur osa Corinthians'i mängijatest kuulub Inglise jalgpalli eliiti. Nii leitn. Hegan, kardetavam Inglise vasakäär.

Samuti kuulus kahekümne aasta eest Corinthians'i meeskonda G. O. Smith, Inglise kõigi aegade parem tsentrforvard. Ta oli jalgpallimehe ideaalkuju, kelle sarnast jalgpalli emamaa teist korda enam ei ole suutnud produtseerida. Samuti kuulus ka V. Woodward Corinthians'i.

Kontinendil on samuti loodud Corinthians'i nimelisi meeskondi. Nii on Hollandil oma Corinthians'i meeskond ja Austrias on amatöörspordi elustamiseks sealne Corinthians praegu asutamisel.

Praegu viibib Corinthians kontinendi reisil. Esimesel võistlusel 1. apr. võitis C. tugeva Kölni meeskonna 4:2. 12. apr. valmistas Corinthians Hamburgis Saksa meistermeeskonnale HSV-le tugeva kaotuse 4:1. Edasi võistles Corinthians Berliinis Tennis-Borussia vastu 1:1. Järgmine ja raskem võistlus on Corinthians'il Viinis sealse linnameeskonna vastu.

võitis Hakoah vahekorraga 2:0 (1:0).

Varssavis võitis kuulus Viini Amateure sealse Polonia vaevalise mänguga 3:1. Järgmisel päeval võitis Amateure Tallinnas samuti tuntud Legja meeskonna veel napimalt, nimelt 2:1.

Brasiillased

võivad napilt edasi. Nende viimased tagajärjed: A. S. Strasbourgi vastu 2:1. Shveitsis F. C. Berni vastu 2:0 ja Zürichis sealse kahe seltsi koonduse vastu 1:0.

Graveerimise, emailleerimise ja kullasepa tööks

R. REKKOR

Tallinnas, Niiguliste tän. 18
(hoovi peal) valmistab kõiki
dele spordi liitudele, ühingutele
— rinnamärke, ohvitseridele
dele kokarde ja trafarette.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 16 (22), 22. aprillil 1925.

Lahendused.

Ülesanne nr. 15.

Teisend	K ä i g u j ä r i e n u m b e r							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	e6—e7 c7—c5	Kf4—e5 Ke8—f1)	Ke5—e4 K—e8	Ke4—d3) Ke8—f1)	Kd5—c4 K—e8	Kc4:c5 d4—d3	Kc5—d6 Ke8—f7	Kd6—d7
2							d3—d2	Kd6—d7
3		d4—d3	Ke5—e6 s	f6—f7 ×				
4	c7—c6	Kf4—e5 c6—c5	Ke5—e6 s					
5	Ke8—d7	Kf4—f5) d4—d3	Kf5—g6 d3—d2	Kg6—f7 d2—d1L	e7—e8L+ Kd7—d6	Le8—d8+ s	Ld8:d1	
6				Kd6—g7 d3—d2	f6—f7+			
7		Kd7—e8	Kf5—e6					
8	Ke8—f7	Kf4—f3 c7—c6	Kf3—f4 c6—c5	Kf4—e4 Kf7—e8	ja nii nagu	teisend nr. 1	peale 3.	käiku.
9			Kf7—e8	ja nii nagu	teisend nr. 4	peale 1.	käiku.	
10		c7—c5	ja nii nagu	teisend nr. 1	peale 2.	käiku.		
11		Kf7—e8	Kf3—e4 c7—c5	ja nii nagu	teisend nr. 1	peale 1.	käiku.	

Märkused:

- Märk s tähendab „mistahtene käik“.
- Valge võib ka teisendi nr. 1. neljandal käigul Kd5 ja teisendi nr. 5 teisel käigul Kg5 või Kf3 käia.
- Ülaltoodud teisendite ülestähendamisviis on eeskujulik, millest pidagu kinni lahendajad. Peetagu kinni teisendite järjestusest tähestikust. Teisend nr. 4 järgneb teisend nr. 1., sest eristav lõppnumber on 1. mustal käigul vastavalt 6 ja 5. Teisend nr. 5 järgneb teisend nr. 4. sest esimene eristav täht on vastavalt e ja c (malendnimetuse alg tähte ei võeta arvesse — see suruks süsteemi rahvusvahelisest kõlblikkusest [erinevad nimetused!] rahvuslase pinnani).

Lisalahendused

ehk kasutamata jäänud võimalus teistest ette jõuda!

See ülesanne lahendub ka käiguga 1. Kf3, mis viib 6. K: c5 teisendile.

Küsimus, kas ülesanne ka käikudega 1. Ke4 ja 1. f7+ lahendub, jääb praegu lahtiseks. Need, kes justmainitud käikudega oma lahendused alagnud, ei ole kõike võimalusi arvestanud ja sellepärast ei või nad rohkem kui 3 punkti saada, kui üldse saavad.

1. Ke4 ja 1. f7+ käikudega lahendajad toetavad endid muu seas seisuga nr. 1, valge Ke7, Lf8, Ee6; must Kg7, Ld1. Ec5, musta käik ja sellest saabuvatele seisudele: nr. 2, valge Ke7, Lc5, Ee6; must K valiku järele ruutudel: g4, g7, g8, h4, h6, h8, Ld1. musta käik, nr. 3, valge Kf8, Le7, Ee6; must Kh5, Ld6, Ec5, musta käik ja nr. 4, valge Kh8, Lf6, Ee6; must Kh5, Ld3, Ec5, musta käik (kas must ei teeks siin 1. ... Lg6!?).

Käikudega 1. Ke4 ja 1. f7+ lahendajad saatuks 2 nädala jooksul täielik (peale e6 eturi moondamist musta lipu tulede katkemine) ülesande lahendus seisust nr. 1 algades, muidu ei saa nad ühtegi punkti. Selle juures ei tohi nad juba teatatud teisendeid ja käike muuta.

Teistele olgu vabatahtlikuks ülesandeks nendes seisudes viiki tõestada, kui see võimalik.

Liisalahenduste kõrvaldamiseks paigutab autor e e7 peale ja musta K f7 peale. Ka on autor selle ülesande teisiti loonud, mis tema arvates kõige täiuslikumalt algideed väljendab. Siin on see teisend:

Valge: K f4; E c6, d6 (3);
Must: K d8; E g7, h4 (3);

Valge võidab (Ilmunud „Dzintenes Wehstnesis'es“ 1912).

Lahenduse õiendus. Leo Laurentius teatab et tema ülesanne, mis ilmunud nr. 11 all, ei oma A. Roosi poolt teatatud kõrvalahendust b6—b5, sest siis võis musta eelmine käik b6: c5 olla ja ülesanne ei lahendu. Sellega tuleb E. Spordilehes nr. 12 teatatud lisalahendus nr. 11 kohta tühistatuks lugeda.

Ringvaade.

Lätlased võidukad.

Bromley turniiril, millest 32 mängijat osa võttis, võitis esimese koha lätlane **Mattison**, teise **Skalicka**, Tšehoslovakkia, kolmanda **Apschenek**, Läti ja neljanda **Hromadka**, Tšehoslovakkia.

Malenali.

Viimane võitlus ilmameistri tiitli peale.

1950. a. 1. aprillil leidis aset viimane mäng ilmameistri võistlustel. Vananev Capablanca võitles ka juba 40-ne aastase maleimelapse **Rzeschewski** vastu. Kuulgem selle üle „New-Yorgi Riigilehe“ teadet

„Kell on 8 enne lõunat. Amfiteatri kujuline turniiri saal on lämbumiseni täis. Peaaegu 250.000 male sõpra on koos, et selle mälestusväärilise vaimuheitluse tunnistajad olla. Seal tuleb Capablanca, kes oma kõrge vanaduse peale vaatamata veel sirge, täis teguvõimet. Ta võtab aset ja — haigutab. Tema vastane ilmub oma ema kätel, „sosku“ toob turniirikorraldaja järele. Capablanca avab mängu raudselt **Tartakoweri** „Hypermoderne Schachpartie“ järele a-eturiga. Ta vastane likvideerib ähvardava etturtungi **Réti** vaimus Ra6-ga. Juba vähesel käikude arvu järele näeb igaüks, et valge paremusennaku saab, valge ettur ilmub b7 peale, et seal edasi aga moonduda üldiseks imestuseks valge asemel mustaks ratsuks. Tugevalt lühikenägev kuubalane kordas niisugust moondamist veeli mitu korda, ilma et maleimelapse poolt „määriud“ turniirjuhatus oleks tema tabelpanu selle peale juhtinud. Laual virvendab mustade malendite rohkusest, valgete malendite arv on juba kaduvalt väike. Lõpuks, vaheajal avab keegi pealtvaatajaist Capablanca silmad. Kuid näib, et pääsu pole mingisugust; kirjasaatjad levitavad ilmale juba uue ilmameistri nime. (Vaata seisupilti!).

Must: Rzeschewski.

Valge: Capablanca.

Capablanca aga, ilmameister pealaest jalatalani, ütleb lihtsalt: „Väike ülesanne härradele, valge algab ja võidab!“

- Vh7: g7+ Kg8—h8
- Vg7: f7+ Kh8—g8
- Vf7—g7+ Kg8—h8
- Vg7: e7+ Kh—g8
- Ve7—g7+ Kg8—h8
- Vg7: d7+ Kh8—g8
- Vd7—g7+ Kg8—h8
- Vg7: c7+ Kh8—g8
- Vc7—g7+ Kg8—h8
- Vg7: b7+ Kh8—g8
- Vb7—g7+ Kg8—h8
- Vg7: a7+ Kh8—g8
- Va7—g7+ Kg8—h8
- Vg7: g6+ Kh8—h7
- Vh7: g7+ Kh8—h7
- Vg5—g7+ Kh7—h8
- Vg7: g4+ Kh8—h7
- Vg4—g7+ Kh7—h8
- Vg7: g3+ Kh8—h7
- Vg3—g7+ Kh7—h8
- Vg7—g2+ Kh8—h7
- Vg7—g7+ Kh7—h8
- Vg7: g1+ Kh8—h7
- Vg1—g7+ Kh7—h8
- Kb2: a1 Rf8—h7
- Vg7: a7+ Kh8—g8
- Vg7—g6+ Rh7—f6
- Va7—g7+ Kg8—h8
- Vg6—h6+ Kh8—g7
- Vh6: f6 ja võidab

Kõrvulukustav juubeldus hurmatud rahvakogust. Sarnast vastase ülekaalu, mis võrdub 45 etturile ehk 5 lipule, pole seni ükski surelik suutnud hävitada. Kohe loodud üleilmaline maleliidukomitee otsustas ühelhäälel kõikide tulevaste turniiride ja võistluste kaotamise, kõigi malemeistrite paigutamise korteri ja ülespidamisega nõrgamõistluslike hoidudes ja kõigi maleteoste hävitamise. Capablanca kuju pannakse nüüdsest peale sissesõitu New-Yorki ilustama senise vabadussamba asemele. Rahvasteliidu esimehe koht peab tema perekonnas pärandatavaks jääma ja sõja „aseainena“ peab tema sünnipäevadel tema suurepäraline lõppmäng sooritatama tõeliste sõjavägede poolt, mille juures vankrit h7 lihjutaks soomustank, mis löödavatest väetühikutest vätsalt üle veereb. Pealtvaatajatele olgu lahingukuljale minek alati lubatud.

Nii kõlab ajaleheteade, mille me lühendamatult avaldame. (Prof. Dr. J. Krejci, „Wiener Schachzeitungis.“)

Kergejõustiku võistlused Los Angelesis.

mis olid Ameerikas tänavusel hooajal esimesteks lahtisel väljal, andsid varase seosoni peale vaatamata häid tagajärgi. **Paddock** näitas teatejooksus suurt vormi, kuna ta ees olnud vastastest hõlpsalt möödus. 100-yardi võitis **Lloyd** 9,9 sek.; kuulitõukes tuli esimeseks olümpiavõitja **Clarence Houser** 14,41; teivashüppes sai olümpiavõitja **Barnes Herry Smith** 3,96 mtr.-ga lüüa. **Barnesi** tagajärg oli 3,89. Sel puhul võib märkida, et **Barnesi** võit olümpiadil oli soodustatud suurest õnnest. **Spearow** ja **Myers** on kahtlematult paremad hüppajad ja lähevad neljast meetrist üle võrdlemisi ladusalt. Selle juures ei tohi hinnata keeldumast 18-aastase ilmameistri **Barnesi** saavutust.

Teatejooks läbi linna Narvas.

Narva spordiselts **Kalev** korraldab 14. apr. suvise spordihooaja avamisena omavahelise teatejooksu läbi linna tänavate, mis suure hulga inimesi kokku meelitas. Esimeseks tuli meeskond koosseisus: **Rudolf Ütt**, **Felix Böckler**, **Aleksander Goier**, ajaga 2 min. 51,1 sek. Samal õhtul seltsi poolt korraldatud kontsert-ball tõi sisse mk. 19.484.—, mis ikohalise spordielu tõstmiseks tuntavalt kaasa aitab. K.

Juhatused ja teated.

Ants, siin: Täiendavalt E. Spordilehes nr. 13 avaldatud vastusele palun teatada, kas võib väikse raskusega paar korda nädalas tõstmise tehnikat õppida, või peab ainult võimlema ja palli mängima. Olen juba 2 aastat kergejõustikku teinud ja see ei huvita mind sugugi.

—Kergemate raskustega tehnika harjutamine on Teie olukorras lubatav.

Aug. Vaher, Tarakus: Palun teatada, millal, kus ja missuguse nime all on ilmunud jalgpalli määrused?

—Jalgpalli määrused on ilmunud sõjaväe õpetuskomitee väljaandel nimega „Liidu jalgpall“, kehalise kasvatus õpperaamatute seerias. Määrused on saadaval kõigis suuremates spordiriistade kauplustes.

Alice R., Pärnus: Palun teatada, milline spordiõpetus on kõige parem odaheite, 60 mtr. jooksu, kaugushüppe ja kettaheite harjutamiseks?

—Peale L. Pihkala „Spordi õpetuse“ ei ole meil mingit valikut. Naisspordi jaoks puudub erikirjandus.

Ludal, siin: Olen mitmelt algajalt sportlaselt kuulnud, et nad odaheitega oma käe on küünarnukist välja heitnud. Palun teid niid teatada:

1. Kuidas on võimalik odaheitega väljavisatud kätt endisesse olekusse tagasi viia?

2. Kas on mõned suuremad odaheitjad oma käe välja visanud, ja on nad paranemisel omi endiseid tagajärgi saavutanud?

—Massaash, puhkus ja siis ettevaatlik harjutus võimaldavad paranemise ja ka endised saavutused. Pea kõigil suurematel odaviskajatel on seda juhtunud. Äparduse ärahoidmiseks on soovitatav alati soojas viitris treenerida ja mitte kohe tugevate visketega alustada.

Tarzani sõber, siin: Lõpetades NMKÜ poksikursused, tuli ilmsiks, et olen hea pealetungija, kuid halb kaitsja. Et mul hambad nõrgad ja mitmed puuduvad ning suurem huvi raskejõustiku vastu, on mul tungiv soov teada saada, kas võiks minust kergekaalu tõstja saada järgmiste kehahamõõtude juures: vanadus 22 aastat, pikkus 172 sm., raskus 63 kg., kael 39 sm., rind vabalt 101 sm., biceps vabalt 33 sm., käevars 30 sm., käeranne 19,5 sm., kõht 86 sm., reis 51 sm., säärel 39 sm. Olen varemalt võimlenud, jalgpalli, käimist ja jooksu harjutanud, kuid peaaesjalikult kuuli ja ketast heitnud ja 3-naelaliste hantlitega tegemist teinud. Praegu töotan 7- ja 11-naelaliste käsipommidega.

—Käsipommid ei too harilikult kuigi palju head. Nad arendavad lihaseid ümmarguseks (paksuks) ja lühikeseks, „ilusaks“, kuid tegelikku saavutusvõimet vähe sisaldavateks. Lõpetage juba hanteldamine ja asuge parem täiele tõstmisele, rehimistega alustades. Kehahamõõdud on teil raskuse kohta võrdlemisi arenenud, kuid kardame, kas nad ei ole ainult hanteldamisest liiga „ülespuhutud“, selle tõttu on väljavaated esialgu lahtised.

—**Võistlused kiriku heaks Ameerikas.** New Yorgi Madison Square Garden'is peeti võistlusi, mille sissetulek läks ühe New Yorgi kiriku ehituse heaks. Võistlusest võtsid osa ka Nurmi, Ritola ja Ray. Sissetulek võistlusel oli 6250 dollarit (2 1/2 miljoni m. ümber). Selle eest pühitsetakse üks osa kirikust spordile.

Mitmesugust.

Poks ja rugby — parimad spordialad.

Inglise sõjaväes võeti põhjalikke uurimusi ette küsimuse kohta, missugused spordialad mõjuvad kõige paremini keha arendamise ja ka moraali peale. Uurimustel osutus parimaks alaks poks. Nagu tähendatud, kandsid uurimused põhjalikku laadi ja selle juures seati kokku paremuse punktide tabel.

Arvestuse järele oli maksimaalarvuks 90 punkti. Spordialade paremuse järjekord kujunes järgmiseks: poks 88, rugby 87, maadlus 82, jooksk 16, tennis 15, veepall 14, käsipall 13, kergejõustiku viskealad 10 ja jalgpall 7 punkti.

71-aastane kergejõustiklane.

Budapestis peeti tööliste murdmaajooksu esivõistlust, 7 km. ümber pikal jooksumaal tuli võitjaks Kiraly Pall, ameti poolest kelter. Ta aeg oli 25:54,5. Ühes sellega oli võistlus ka junioridele ja senioridele. Viimaseid oli 43 ja nende seas võttis osa 71-aastane H. Rippszan, kes terve maa läbi jooksis ja lõpust kolmandaks jäi.

Charles Hoff tangotantsijana.

Ühe Oslo teate järele on Charles Hoff Oslo kasiinos esinenud tantsijana ja kohes oma esimesel debüüdil saanud tähelepanuväärse edu osaliseks. Hoff ise arvab, et tants oleval eeskujuliseks kergejõustiku treeninguks. Ta loodab tänavuseks suveks jälle täiesti vormi tõusta ja oma ilmerekordi teivashüppes parandada. Ka Legendre'i kaugushüppe rekord ei näi talle küllalt „kõrge“ olevat ja tahab ka selle kallale asuda. Jooksta ta enam ei soovi, kuna jooksk rippuda liiga nõhkelt ajavõtjatest ja nende kelladest, mis talle küllalt ei meeldi.

E. SPORDILEHE

tellimisi aasta algusest peale
võetakse vastu kõigis
postkontorites ja
lehe talituses

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4

Esimese järgu võõrastemajad
Tallinnas

„Kuld Lõvi“ | „Peterburg“

Harju tän. nr. 4 | Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-36 ja 18-40 | Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele
Hinnad 300—1000 mk.

O.-ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02
Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täietikumas väljavalikus ja tuntud headuses, spordi- kirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

SUUR LADU
kirjutusmaterjali- ja kantselei-
tarbeasju

PHILIPP SCHAEFFER

Tallinn Harju tän. 21. — Kõnetr. 12-12.

Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutus-
masinad
„DALTON“ } arve-
„LIPSIA“ } masinad
„HANNOVERA“ }
„MERIVAARA“ Soome tulekindlad
rahakapid
„MONAX“ paljudamisaparaadid.

M. Andreesen

Meesterahva
rätsepa äri

Tallinn, Rataskaevu tänav nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.

Ed. Radus'e
kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordi-
võistluste auhinde, serviise ja
muid kuld- ja hõbeasju.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2
Kõnetraat: 16-56, 21-78.
Mänguasjad, koolitarbed.